

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 148/2010-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. apríla 2010 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. I. T., V. K., zastúpenej advokátkou JUDr. I. T., R., vo veci namietaného porušenia čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, porušenia základných práv vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky a práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva pokojne užívať svoj majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16 CoE/158/2009 z 2. februára 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. I. T. **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. apríla 2010 doručená sťažnosť JUDr. I. T. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie „*práva na právnu istotu podľa čl. 1 ods. 1 Ústavy SR*“, porušenie základných práv vlastníť

majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva pokojne užívať svoj majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 16 CoE/158/2009 z 2. februára 2010, ktorým zmenil uznesenie Okresného súdu Veľký Krtíš (ďalej len „okresný súd“) č. k. Er 373/1996-117 zo 6. augusta 2009 v časti výroku o trovách exekúcie.

2. Zo sťažnosti vyplýva, že „Sťažovateľka ako súdna exekútorka vykonávala exekúciu sp. zn. EX 298/1996... na základe exekučného titulu - výkaz nedoplatkov poistného ... a poverenia na vykonanie exekúcie č. 5310-000342 zo dňa 19. 9. 1996 vydaného Okresným súdom... pre vymoženie 13.512.232,- Sk t. j. 448.523,93 € s prísl.

... dňa 21. 08. 2008 bol povinný I., a. s.,... z obchodného registra vymazaný.

... S., a. s.,... Po zistení, že povinný bol... vymazaný z obchodného registra, dala dňa 23. 02. 2009 exekučnému súdu podnet na zastavenie exekúcie a súčasne žiadala, aby rozhodol o trovách exekúcie...

Dňa 06. 08. 2009 exekučný súd uznesením č. k. Er/373/1996-117 vyhlásil exekúciu za neprípustnú a zastavil ju, oprávneného zaviazal uhradiť súdnej exekútorke trovy exekúcie vo výške 3.168,23 €. Proti výroku uznesenia o trovách exekúcie podala poverená exekútorka odvolanie z dôvodu nepriznanej DPH na hotové výdavky a oprávnený z dôvodov, že trovy exekúcie sú neoprávnené, neprimerané, neopodstatnené...

Krajský súd... uznesením č. k. 16 CoE/158/2009-139 zo dňa 02. 02. 2010 uznesenie okresného súdu v časti výroku o trovách exekúcie zmenil tak, že súdnej exekútorke trovy exekúcie nepriznal.“.

3. Podľa názoru sťažovateľky „Rozhodnutím krajského súdu, nesporne došlo k zásahu do majetku sťažovateľky... tento zásah nebol zákonný... Exekútor vykonáva v zásade úlohy štátneho orgánu. Právne postavenie exekútora je ustanovené tak, že v rámci delby verejnej (štátnej) moci sa exekútor podieľa na plnení pozitívneho záväzku štátu v súvislosti s realizáciou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46

ods. 1 ústavy v rozsahu ustanovenom zákonom (čl. 46 ods. 4, čl. 51 ods. 1 ústavy)... Náhrada trov exekúcie, ktorá patrí súdnemu exekútorovi za jeho vykonanú prácu a ním vynaložené náklady sú jeho majetkom. Tento nárok požíva v celom rozsahu ochranu podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu, pretože náhrada trov exekúcie je nesporne pohľadávkou súdneho exekútora voči tomu z účastníkov, ktorý bol zaviazaný jeho úhradou a je nútené vymožiteľná ako každý peňažný nárok...“. Napadnutým uznesením krajského súdu došlo podľa názoru sťažovateľky k nezákonnému zásahu do jej v sťažnosti označených práv tým, že jej nebola ako súdnej exekútorke priznaná náhrada trov exekučného konania, ktoré bolo vykonané v prospech oprávneného v úmysle docieľiť vymożenie jeho pohľadávky od povinného za situácie, keď nemohla ani pri vynaložení náležitej opatrnosti predpokladať zánik povinného, a teda v konečnom dôsledku neúspech realizovanej exekúcie, ktorú svojím konaním nijako nezavinila. Nepriznaním náhrady trov exekučného konania je sťažovateľka donútená znášať trovy exekučného konania ku svojej škode, na svoj náklad. Sťažovateľka v súvislosti s tým uvádza, že „s prihliadnutím na vymedzenie postavenia súdneho exekútora v exekučnom konaní, je vylúčené, aby sa súdny exekútor v danom prípade ocitol v postavení osoby, ktorá má znášať trovy exekúcie, vedenej pre oprávneného. Trovy exekúcie, ktoré jej v exekučnom konaní zastavenom vznikli a ktoré nie je možné od povinného vymôcť, jej musí uhradiť oprávnený. Podľa princípu zachovania spravodlivej rovnováhy, nie je možné požadovať od súdneho exekútora, aby trovy exekúcie, ktoré vznikli plnením funkcie štátu, ktorá bola na exekútora prenesená, znášal exekútor a plnenie funkcie štátu financoval zo svojho majetku, exekútor nie je napojený na štátny rozpočet, štát mu na výkon jeho funkcie neprispieva žiadnym spôsobom, preto nie je možné požadovať od exekútora, aby bol zaťažený nákladmi za výkon svojej zákonnej povinnosti v prospech iného iba preto, že má oprávnenie na výkon funkcie súdneho exekútora. Takýto výklad má za následok vyvlastnenie súdneho exekútora...“.

4. Napadnuté uznesenie krajského súdu je podľa názoru sťažovateľky aj porušením jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci pri rozhodovaní o nároku – náhrade trov exekučného konania. Sťažovateľka

plne odkazuje na právnu úpravou vymedzený nárok exekútora na odmenu za vykonanie exekúcie, úhrady hotových výdavkov a náhradu za stratený čas na exekučné konanie.

5. Na základe uvedeného sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie vo veci konal a následne vydal tento nález:

1. „Krajský súd... uznesením 16 CoE 158/2009-139 zo dňa 02. februára 2010 porušil právo JUDr. I. T. na právnu istotu podľa čl. 1 ods. 1 Ústavy..., právo vlastníť majetok a právo na ochranu pred vyvlastnením podľa čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy..., právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy..., právo na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu... ako aj právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru...

2. Uznesenie Krajského súdu... č. 16 CoE 158/2009-139 zo dňa 02. februára 2010 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

3. Krajský súd... je povinný zaplatiť trovy právneho zastúpenia advokátke sťažovateľky do 15 dní od právoplatnosti nálezu.“

II.

6. Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže

ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Predmetom posudzovanej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky, že uznesením krajského súdu sp. zn. 16 CoE 158/2009 z 2. februára 2010 boli porušené jej v sťažnosti označené práva (bod 1).

8. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06).

II.A K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

9. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom s nestrannom súde a v prípade ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

10. Sťažovateľka tvrdí, že bolo porušené jej základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, pretože krajský súd nechránil toto jej právo podľa zákonného predpisu pri uplatňovaní jej práva na priznanie náhrady trov exekúcie v rámci núteného výkonu rozhodnutia – exekúcie (nezákonné rozhodnutie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci). Argumentácia sťažovateľky sa opiera o znenie § 196 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších predpisov v znení neskorších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“), podľa ktorého exekútorovi patrí odmena za výkon exekučnej činnosti, a ak krajský súd náhradu trov exekučného konania nepriznal, porušil tým zákon a označené práva. [*„Z ustanovenia § 196 Exekučného poriadku vyplýva, že súdny exekútor má vždy nárok na odmenu, náhradu hotových výdavkov a náhradu za stratu času. Rozdiel je len v osobe, ktorá je povinná ich uhradiť (oprávnený alebo povinný). Niet žiadneho zákonného dôvodu, pre ktorý by mal súdny exekútor znášať trovy exekúcie vykonávanej na návrh oprávneného proti povinnému na vlastnú ťarchu, keď v začatej exekúcii (exekučnom konaní) musí konať, nemá právo výberu účastníkov konania, nemá právo odmietnuť prijatie návrhu na vykonanie exekúcie.“*]

11. Súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je nepochybne aj nárok na náhradu trov konania. Tento nárok však možno uplatniť a priznať len v súlade s čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy, t. j. za splnenia zákonných predpokladov na jeho priznanie, ktoré sú obsiahnuté v príslušných procesných poriadkoch; v posudzovanom prípade to je Exekučný poriadok.

12. Podľa § 235 ods. 2 Exekučného poriadku exekučné konania, ktoré začali do 1. februára 2002, sa dokončia podľa doterajších predpisov (v znení Exekučného poriadku účinného do 31. januára 2002). V danom prípade z uvedeného právneho režimu vychádzali aj vec sťažovateľky posudzujúce súdy, keď okresný súd rozhodol o vyhlásení exekúcie za neprípustnú a o jej zastavení, ako aj o trovách exekúcie a krajský súd sťažnosťou napadnutým uznesením zmenil rozhodnutie o trovách exekúcie. Krajský súd v napadnutom uznesení okrem iného uviedol: „Podľa ust. § 203 Exekučného poriadku v

znení účinnom do 31. 1. 2002, ak dôjde k zastaveniu exekúcie, môže súd uložiť oprávnenému, aby nahradil trovy exekúcie. Súd však uváži, ktoré trovy potreboval oprávnený na účelné vymáhanie nároku, a či mohol pri náležitej opatrnosti predvídať dôvod zastavenia exekúcie,

Výklad zákonného ustanovenia, ktoré vo svojej hypotéze upravuje predpoklady na vznik nároku na náhradu trov konania od oprávneného, patrí do výlučnej právomoci všeobecného súdu. Podľa § 203 Exekučného poriadku ak dôjde k zastaveniu exekúcie, môže súd uložiť oprávnenému, aby nahradil trovy exekúcie. Z uvedeného je zrejmé, že v prípade zastavenia exekúcie má súd možnosť, a nie povinnosť, zaviazat' na náhradu trov exekúcie oprávneného.

Predpokladom uloženia tejto povinnosti oprávnenému je úvaha súdu o tom, ktoré trovy potreboval oprávnený na účelné vymáhanie nároku, a či mohol pri náležitej opatrnosti predvídať dôvod zastavenia exekúcie.

Uvedené zákonné ustanovenie nie je možné vykladať tak extenzívne, že oprávnený bude povinný hradit' trovy každej zastavenej exekúcie (hoci aj preto, že súdny exekútor nemôže niesť trovy exekúcie sám). V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na nález Ústavného súdu III. ÚS 432/08-16, v ktorom sa konštatovalo, že samotná skutočnosť, že v konečnom dôsledku môže nastať stav, keď nebudú uspokojené všetky nároky exekútora pri výkone exekúcie, nemusí viesť k protiústavným dôsledkom. Toto riziko, ktoré exekútor nesie, je odôvodnené a do značnej miery kompenzované jeho v podstate monopolným postavením pri výkone exekúcie. V uvedenom bolo tiež zdôraznené, že riziko s výkonom určitej profesie, kam spadá i riziko neuhradenia odmeny za odvedenú prácu, je na druhej strane vyvážené výhodami súvisiacimi s výkonom tejto profesie. K rovnakým záverom dospel Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení č. k. III. ÚS 351/07-11 a tiež uznesení č. k. IV 236/08-12.

V prejednávanej veci nemožno konštatovať zavinenie oprávneného na zastavení exekúcie, nakoľko tento si v rámci exekúcie uplatňoval svoje právo vyplývajúce mu z exekučného titulu (výkazy nedoplatkov č. 20/96, platobný výmer č. 7/97, platobný výmer č. 8/97) a ani pri náležitej opatrnosti v čase začatia exekučného konania v roku 1996 nemohol predvídať, že povinný zanikne, resp. bude v roku 2008 vymazaný z obchodného registra.

Neopomenuteľnou a rozhodujúcou skutočnosťou v danej veci je vyhlásenie konkurzu na majetok povinného uznesením Krajského súdu... č. k. 36 Cb - 24K/115/96 zo dňa 31. 03. 1999.

Vyhlásenie konkurzu na majetok úpadcu má závažné právne dôsledky týkajúce sa úpadcu a jeho majetku, pričom zákon č. 328/1991 2b. o konkurze a vyrovnaní účinky a právne následky vyhlásenia konkurzu presne špecifikuje. Vychádzajúc z ustanovenia § 14 ods. 1 písm. d) tohto zákona, súdne a iné konania podľa osobitného predpisu, ktoré sa začali pred vyhlásením konkurzu, sa prerušujú, ak sa týkajú majetku patriaceho do podstaty alebo ak sa týkajú nárokov, ktoré majú byť z podstaty uspokojené.

Exekučný poriadok má osobitnú úpravu týkajúcu sa trov exekúcie... Avšak ak prerušenie exekúcie ako právny následok vyplynul z právnej úpravy obsiahnutej v osobitnom zákone, ktorým je zákon o konkurze a vyrovnaní, je nutné vychádzať z ustanovení tejto osobitnej právnej normy i v prípade riešenia otázky týkajúcej sa trov exekúcie. Zákon o konkurze a vyrovnaní ustanovuje, že trovy konania (výkonu rozhodnutia a exekúcie) sú pohľadávkou proti podstate a následný postup veriteľov pri uplatňovaní a prihlasovaní pohľadávok, delenie podstaty, postup správcu pri speňažovaní majetku podliehajúceho konkurzu a uspokojovaní prihlásených a nepopretých pohľadávok, ako aj ďalšie právne následky spojené s vyhlásením konkurzu na majetok úpadcu sú podrobne upravené v predmetnej osobitnej právnej norme. Súdny exekútor, ako osoba práva znalá, mal postupovať pri uplatnení trov exekúcie, ktoré boli pohľadávkou proti podstate, v súlade s ustanoveniami osobnej právnej normy - Zákona o konkurze a vyrovnaní.

Za účelom náležitého zistenia skutkového stavu si odvolací súd zabezpečil i rozvrhové uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 36 - 24 K 115/96-410 zo dňa 06. 12. 2007. Z uvedeného vyplýva, že súdna exekútorka si pohľadávku spočívajúcu v trovách predmetnej exekúcie do konkurzu neprihlásila, a to i napriek tomu, že trovy exekúcií sú pohľadávkami proti podstate...

Krajský súd... vyhlásil na majetok dlžníka konkurz a zároveň vyzval všetkých veriteľov, aby si... prihlásili svoje pohľadávky v lehote stanovenej zákonom s uvedením ich výšky, právneho dôvodu vzniku a ich právneho zabezpečenia. Na základe skutočnosti, že pohľadávka exekútorke voči povinnému už existovala v čase vyhlásenia konkurzu na majetok povinného, súdna exekútorka, ako veriteľ, mala možnosť svoju pohľadávku - trovy

exekúcie - prihlásiť do konkurzu. Na tento úkon je oprávnená výlučne súdna exekútorka, nakoľko trovy exekúcie sú jej pohľadávkou, nie pohľadávkou oprávneného.

Zhrnúc vyššie uvedené skutočnosti záverom možno konštatovať, že oprávnený v čase začatia exekučného konania 19. 08. 1996 ani pri náležitej opatrnosti nemohol predvídať zánik povinného výmazom z obchodného registra... a preto nie je daný zákonný predpoklad na uloženie povinnosti zaplatiť trovy exekúcie práve oprávnenému... Taktiež vzhľadom k tomu, že po začatí exekúcie bol na majetok povinného uznesením krajského súdu vyhlásený konkurz, súdna exekútorka mala účelné trovy dovtedy vedenej exekúcie prihlásiť do konkurzu ako pohľadávku, ktorú bolo možné uspokojiť kedykoľvek v priebehu konkurzu. Nemožno totiž opomenúť, že v konkurze bol majetok povinného v hodnote 4 002 651,50 Sk, z ktorého boli uspokojené výdavky a odmena správcu, pohľadávky proti podstate a pohľadávky oddelených veriteľov. Pokiaľ by súdna exekútorka postupovala v intenciách Zákona o konkurze a vyrovnaní a pohľadávku spočívajúcu v trovách exekúcie by do konkurzu prihlásila, mohla byť uspokojená z majetku povinného, ako subjektu, ktorý spravidla je povinný niesť ťarchu trov exekúcie...“

13. Výklad zákonného ustanovenia, ktoré upravuje predpoklady na vznik nároku na náhradu trov konania, patrí do výlučnej právomoci všeobecného súdu. Platí to aj pre priznanie nároku na náhradu trov podľa § 203 Exekučného poriadku, podľa ktorého ak dôjde k zastaveniu exekúcie zavinením oprávneného, súd mu môže uložiť nahradenie trov exekúcie. Okresný súd uplatnenú náhradu trov exekúcie sťažovateľke priznal a krajský súd na základe odvolania oprávneného proti výroku o trovách exekúcie prvostupňové uznesenie v napadnutej časti zmenil. Vychádzal pritom z názoru, že v prípade zastavenia exekúcie má súd možnosť, a nie povinnosť zaviazat' na náhradu trov exekúcie oprávneného, nie však povinného. Predpokladom uloženia tejto povinnosti oprávnenému je uváženie súdu o miere jeho procesného zavinenia na zastavení exekúcie. Krajský súd ako odvolací súd sa nestotožnil s právnym názorom prvostupňového súdu a jeho rozhodnutie zmenil v prospech oprávneného na tom skutkovom základe, že vylúčil akékoľvek zavinenie oprávneného na zastavení exekučného konania argumentujúc tým, že oprávnený nemohol predvídať dôvod zastavenia exekúcie ani pri svojej náležitej opatrnosti.

14. Ústavný súd konštatuje, že výklad a použitie § 203 Exekučného poriadku krajským súdom nie je v rozpore s účelom a cieľom tohto ustanovenia, ktoré vo svojom texte nesporne obsahuje aj zákonnú možnosť nepriznať náhradu trov zastavenej exekúcie. Vyplýva to z toho, že citované ustanovenie obsahuje možnosť uváženia opierajúce sa o vyhodnotenie postupu oprávneného, miery jeho zavinenia a napokon aj to, že aj keby tu bolo zavinenie, rozhoduje jeho intenzita. Odôvodnenie nepriznania nevyhnutných trov zastavenej exekúcie krajským súdom plne využíva rozsah uváženia, nie je nelogické alebo nad rámec § 203 Exekučného poriadku. Na základe toho ústavný súd konštatuje, že úvaha krajského súdu o tom, že oprávnený nemal procesné zavinenie na zastavení exekúcie a ani pri náležitej opatrnosti nemohol predvídať dôvod zastavenia exekúcie, nie je zjavne svojvoľná. Krajský súd zhodnotil celkové okolnosti prípadu zastavenia exekúcie náležitým spôsobom, odôvodnenie namietaného uznesenia predstavuje podľa názoru ústavného súdu dostatočný základ na jeho výrok, súd vysvetlil, na základe akého skutkového stavu a právnych úvah vo veci rozhodol. Len pre samotný nesúhlas sťažovateľky s obsahom odôvodnenia namietaného uznesenia však nemožno dospieť k záveru o jeho arbitrárnosti, resp. zjavnej neodôvodnenosti (*mutatis mutandis* IV. ÚS 121/08).

15. V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (*mutatis mutandis* I. ÚS 12/01, I. ÚS 124/03). Na základe uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru o nedostatku príčinnej súvislosti medzi namietaným uznesením krajského súdu a možným porušením základného práva sťažovateľky upraveného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a v nadväznosti na to k záveru o zjavnej neopodstatnenosti tejto časti sťažnosti sťažovateľky.

II.B K namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a práva pokojne užívať svoj majetok podľa čl. 1 dodatkového protokolu

16. Sťažovateľka v súvislosti s uznesením krajského súdu namietala tiež porušenie základného práva zaručeného v čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu (bod 3).

17. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická osoba alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva. (Uvedené obmedzenie vlastníckeho práva je tiež obsahom čl. 20 ods. 4 ústavy.)

18. Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že v danej veci nie je dôvod, aby odlišne posudzoval aplikovateľnosť čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu. Zároveň uvádza, že aplikovateľnosť uvedených právnych noriem posudzuje v súlade s ustálenou judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva. V súvislosti s namietaným porušením čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a práva pokojne užívať svoj majetok podľa čl. 1 dodatkového protokolu ústavný súd odkazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej základné právo zaručené v čl. 20 ods. 1 ústavy (čo v celom rozsahu platí, pokiaľ ide o právo zaručené v čl. 1 dodatkového protokolu) zahŕňa požiadavku minimálnych garancií procesnej povahy ustanovených priamo v označenom článku ústavy, ktorých nedodržanie môže mať za následok jeho porušenie popri porušení základného práva na súdnu a inú právnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy), a taktiež zahŕňa požiadavku spravodlivosti súdneho konania (čl. 6 ods. 1 dohovoru) (mutatis mutandis I. ÚS 23/01, III. ÚS 328/05).

19. Ústavný súd konštatuje, že ak rozhodnutím krajského súdu v označenom konaní nemohlo dôjsť k porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy, potom už neprichádzalo do úvahy ani vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1 (a tiež aj porušenia ods. 4) ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu. Napokon ústavný súd pripomína aj svoju stabilizovanú judikatúru (napr. II. ÚS 78/05, IV. ÚS 301/07), ktorej súčasťou je aj

právny názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým patrí aj základné právo vyplývajúce z čl. 20 ods. 1 (a tiež ods. 4) ústavy, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprosné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. O prípadnom porušení základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy by bolo možné uvažovať zásadne len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprosných princíпов vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v spojení s ich porušením. Preto aj túto časť sťažnosti ústavný súd odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

II.C

20. K sťažovateľkou namietanému porušeniu čl. 1 ods. 1 ústavy ústavný súd poznamenáva, že predmetné základné ustanovenie, najmä jeho prvá veta, predstavuje princípy zásadného významu pre výklad a uplatnenie ústavnoprosných noriem a aj celého právneho poriadku Slovenskej republiky (pozri Ján Drgonec: Ústava Slovenskej republiky – Komentár. Šamorín: Heuréka 2004, komentár k čl. 1 ods. 1 ústavy). Predmetné ustanovenie nie je (nepredstavuje) základným ľudským právom a slobodou uvedeným v druhom oddiele druhej hlavy ústavy a ako takého sa ho nie je možné samostatne domáhať sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ak len prostredníctvom (v spojení) s namietaním porušenia konkrétneho základného ľudského práva alebo slobody chráneného ústavou alebo medzinárodnými zmluvami podľa čl. 7 ods. 5 ústavy. Keďže porušenie sťažovateľkou označených základných práv zaručených ústavou a práv zaručených dohovorom a dodatkovým protokolom k nemu nebolo pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistené, nemohlo dôjsť ani k porušeniu tohto sťažovateľkou označeného základného ustanovenia ústavy a sťažnosť bolo potrebné aj v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

21. Zohľadňujúc všetky uvedené okolnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. Pretože sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd o ďalších nárokoch uplatnených v petite sťažnosti nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. apríla 2010